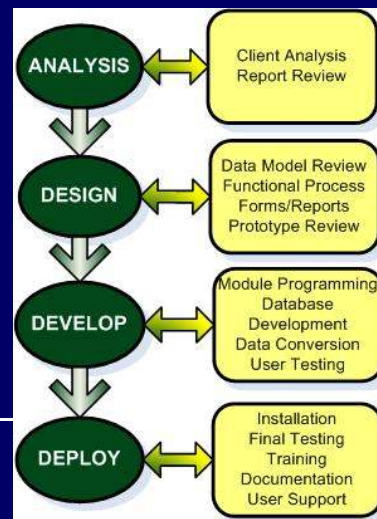

RAZVOJ INFORMACIONOG SISTEMA

- Analiza sistema;
- Oblikovanje (dizajn) sistema;
- Implementacija sistema;
- Funkcionisanje sistema (uz nadgledanje i povremenu reviziju).

RAZVOJ INFORMACIONOG SISTEMA

Od informacionog sistema se očekuje da informacije:

- isporuči na vreme,
- u okviru budžeta,
- sa očekivanim karakteristikama,
- bez grešaka i
- u skladu sa potrebama korisnika.

RAZVOJ INFORMACIONOG SISTEMA

- Osim zahteva klijenata, današnja systemska analiza se suočava sa stalnom promenom razvojne metodologije i tehnologije, i otporom prema promenama.

RAZVOJ INFORMACIONOG SISTEMA

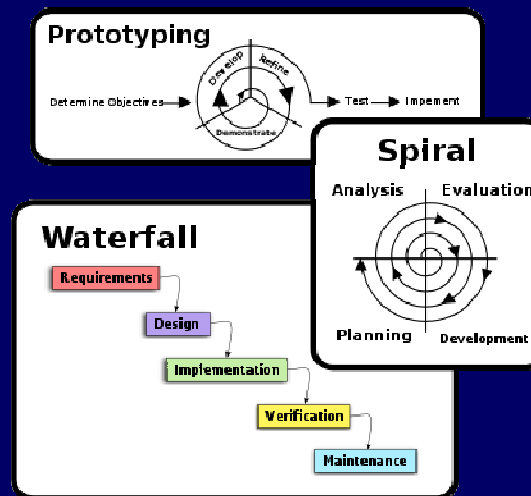
- Razvoj informacionog sistema vezan je za novčana ulaganja u obliku dugoročnih investicija i u obliku neposrednih troškova.
- Iz tih razloga potrebno je da se dobro projektuje i pripremi uvođenje novog informacionog sistema.

RAZVOJ INFORMACIONOG SISTEMA

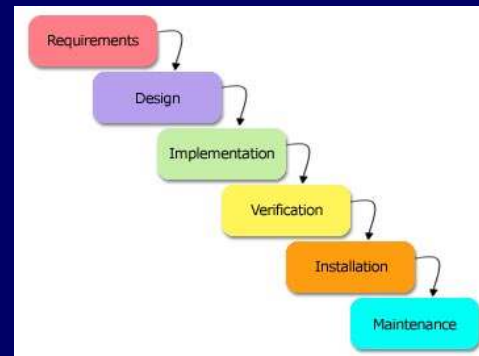
Postoje u osnovi, dva opšta pristupa:

- ❑ linearni, i
- ❑ evolutivni.

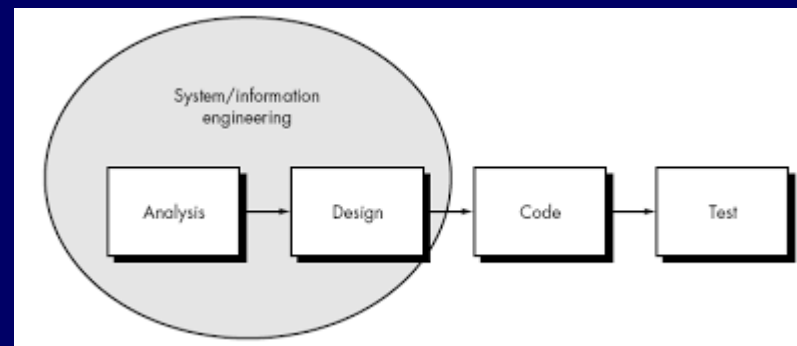
RAZVOJ INFORMACIONOG SISTEMA

- Karakteristika **l i n e a r n o g** ili klasičnog pristupa projektovanju informacionog sistema jeste da se na sledeću fazu projektovanja prelazi samo kada je prethodna faza u potpunosti realizovana.

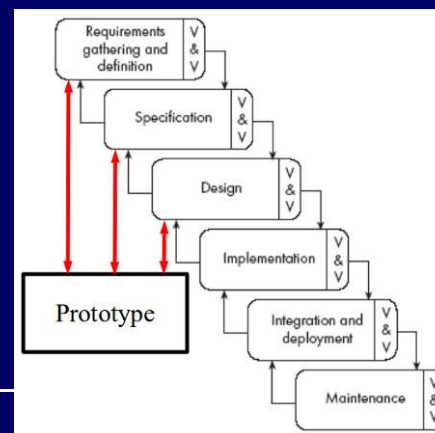
RAZVOJ INFORMACIONOG SISTEMA

- Kod linearnog pristupa često mogu nastali problemi u jednoj fazi da dovedu do revizije prethodne faze pa tada dolazi do zaustavljanja celog razvoja.

RAZVOJ INFORMACIONOG SISTEMA

Korišćenje evolutivnog pristupa podrazumeva prethodnu podelu sistema na podsisteme, zatim se podsistemi projektuju u obliku prototipa i kada se obavi probni rad i testiranje prototipa on se uklapa u sistem.

DUGOROČNI PLAN RAZVOJA INFORMACIONOG SISTEMA

- Svaki poslovni sistem treba da ima dugoročni plan razvoja informacionog sistema koji predstavlja okvir unutar koga se može planirati, projektovati i realizovati svaki poseban projekat određenog podsistema.

DUGOROČNI PLAN RAZVOJA INFORMACIONOG SISTEMA

Postojanje ovakvog plana razvoja omogućava da svaki novi projekat bude:

- ekonomski opravdan,
- da zadovoljava realne potrebe poslovnog sistema, i
- da bude usaglašen sa funkcionisanjem poslovnog sistema.

DUGOROČNI PLAN RAZVOJA INFORMACIONOG SISTEMA

- Za izradu ovakvog plana nisu potrebna neka specijalna ulaganja u sredstva, kadrove i vreme, a ne preporučuje se da plan bude previše detaljan.

IDEJNI I PROJEKAT INFORMACIONOG SISTEMA

- Pre nego što se pristupi izradi idejnog projekta informacionog sistema neophodno je da se izvrše određena prethodna istraživanja.

IDEJNI I PROJEKAT INFORMACIONOG SISTEMA

- Cilj ovih istraživanja je da se utvrdi spremnost poslovnog sistema da prihvati novi informacijski sistem podržan savremenom tehnologijom.

IDEJNI I PROJEKAT INFORMACIONOG SISTEMA

- Kroz ove aktivnosti utvrđuju se i eventualne prepreke koje treba ukloniti pre nego što se pristupi bilo kakvoj aktivnosti na projektovanju informacionog sistema.

IDEJNI I PROJEKAT INFORMACIONOG SISTEMA

U okviru spremnosti poslovnog sistema da prihvati novi informacioni sistem posebno se ispituju sledeće sposobnosti:

- opšta;
- organizaciona;
- kadrovska;
- finansijska.

IDEJNI I PROJEKAT INFORMACIONOG SISTEMA

- **Opšta sposobnost** podrazumeva da u poslovnom sistemu ne predstoje, u bliskoj budućnosti, neke integracione ili dezintegracione aktivnosti odnosno promene u organizacionoj strukturi, da se ne posluje s gubitkom itd.

IDEJNI I PROJEKAT INFORMACIONOG SISTEMA

- **Organizacione sposobnosti** podrazumevaju mogućnosti postojeće organizacije da prihvati savremeni informacioni sistem.
- **Integralnost informacionog sistema**, kao njegova najvažnija osobina, pretpostavlja da je organizaciona struktura izgrađena po jedinstvenoj koncepciji, kriterijumima i metodologiji.

IDEJNI I PROJEKAT INFORMACIONOG SISTEMA

- **Kadrovska sposobnost** podrazumeva postojanje kadrova potrebnih za izgradnju i funkcionisanje informacionog sistema, a u širem smislu to je i sposobnost korišćenja informacionog sistema.

IDEJNI I PROJEKAT INFORMACIONOG SISTEMA

- **Finansijska sposobnost** podrazumeva postojanje finansijskih sredstava za investicione izdatke, kako za opremu tako i za druge troškove, vezane za realizaciju projekta informacionog sistema.

IDEJNI I PROJEKAT INFORMACIONOG SISTEMA

Izrada idejnog projekta ima dva cilja:

- donošenje odluke o izgradnji integralnog informacionog sistema;
- donošenje odluke o troškovima i organizaciji informacionog sistema.

IDEJNI I PROJEKAT INFORMACIONOG SISTEMA

- Kroz idejni projekat preciziraju se sve informacije neophodne za donošenje ovih odluka.
- Idejni projekat je osnova za izradu glavnog odnosno izvršnog projekta.

OSNOVNI ELEMENTI IDEJNOG PROJEKTA INFORMACIONOG SISTEMA

- opšti pristup izgradnji integralnog informacionog sistema;
- opis organizacije poslovnog sistema;
- analiza postojećeg informacionog sistema;
- koncepcija novog informacionog sistema;
- definisanje podsistema novog informacionog sistema;
- određivanje nivoa informisanosti;
- upravljanje izgradnjom i funkcionisanjem informacionog sistema;

OSNOVNI ELEMENTI IDEJNOG PROJEKTA INFORMACIONOG SISTEMA

- tehničke i organizacione pretpostavke za izgradnju informacionog sistema;
- položaj IS u odnosu na informacione sisteme u okruženju;
- materijalni uslovi za izgradnju IS;
- kadrovska osnova;
- ekonomska opravdanost izgradnje IS;
- definisanje prioriteta u izgradnji pojedinih podsistema;
- dinamika projektovanja i izgradnje IS.

OSNOVNI ELEMENTI IDEJNOG PROJEKTA INFORMACIONOG SISTEMA

Potrebno je da se svaki od ovih elemenata precizno razradi, na primer, opis organizacije poslovanja mora da sadrži:

- organizacione šeme;
- kratke opise delatnosti svih organizacionih delova;
- analizu sistema donošenja najznačajnijih odluka;
- analizu sistema komunikacija;
- veze sa sistemima iz okruženja itd.

IZVRŠNI PROJEKAT

- Cilj izvršnog projekta je da ostvari realizaciju, odnosno uvođenje nove organizacije informacionog sistema kao sastavnog dela poslovnog sistema.
- Izvršni projekat omogućava da uvođenje nove organizacije informacionog sistema prođe sa što manje teškoća i improvizacija veze sa sistemima iz okruženja itd.

Aktivnosti koje sadrži izvršni projekat

- detaljno i precizno definisanje informacionih podсистema i njihovih segmenata;
- detaljan uvid u postojeće stanje i njegova analiza;
- prikupljanje dodatnih podataka i informacija;
- izrada nove organizacije;
- kreiranje strukture datoteka;
- kreiranje ulazne i izlazne dokumentacije;
- izrada organizacionih uputstava;
- izrada programskih zadataka;
- pisanje i testiranje programa obrade.

IZVRŠNI PROJEKAT

- Za razliku od idejnog projekta, gde su dati samo opisi informacionih podсистema, u izvršnom projektu se svi podsystemi precizno razgraničavaju i utvrđuju se veze između njih.

IZVRŠNI PROJEKAT

Veze mogu da budu:

- zajedničke datoteke;
- zajedničke šifre;
- veze ulaza i izlaza podataka;
- zajednička dokumentacija.

IZVRŠNI PROJEKAT

Uvid u postojeće stanje vrši se detaljno da bi se ustanovilo:

- gde se pojavljuju izvorni podaci;
- ko popunjava i ispostavlja dokumente;
- kuda idu dokumenta;
- gde se dokumenta odlažu;
- koji je sadržaj pojedinih dokumenata;
- koliko se dokumenata javlja u nekom vremenskom periodu;
- kakva je distribucija dokumenata itd.

IZVRŠNI PROJEKAT

U toku projektovanja vrši se i izrada sistema šifara, a jedna od veoma bitnih aktivnosti je kreiranje skladišta podataka (datoteka, baza podataka).

IZVRŠNI PROJEKAT

Neophodno je, takođe, kreirati ulaznu i izlaznu dokumentaciju koja obuhvata:

- dokumentaciju za unos podataka;
- organizaciona i programska uputstva;
- strukturu slogova i šifara;
- dijagrame tokova obrade;
- programske liste;
- liste rezultata itd.

IZVRŠNI PROJEKAT

- Na osnovu svega ovoga kreiraju se uputstva za programere koji treba da napišu i testiraju programe.

UVOĐENJE, PRAĆENJE I OCENA PROJEKTOVANOG POSLOVNOG INFORMACIONOG SISTEMA

- Uvođenje novog informacionog sistema u poslovni sistem predstavlja veoma osetljivu aktivnost.
- Zbog toga se uvođenje mora veoma pažljivo planirati.

UVOĐENJE, PRAĆENJE I OCENA PROJEKTOVANOG POSLOVNOG INFORMACIONOG SISTEMA

- Ovo je veoma bitno jer promašaji i greške na početku uvođenja novog informacionog sistema mogu veoma da kompromituju ulogu informacionog sistema i da stvore otpor prema njegovom uvođenju.

UVOĐENJE, PRAĆENJE I OCENA PROJEKTOVANOG POSLOVNOG INFORMACIONOG SISTEMA

- Zbog osetljivosti prelaza na novu organizaciju koju donose novi, informacioni sistemi, veoma je čest slučaj da se uz novu organizaciju još izvestan period, zbog sigurnosti obrade, zadržava funkcionisanje stare organizacije, odnosno starog načina obrade podataka.
- To je faza paralelnog rada u toku kojeg se proverava i kontroliše kvalitet i pripremljenost novog informacionog sistema.

UVOĐENJE, PRAĆENJE I OCENA PROJEKTOVANOG POSLOVNOG INFORMACIONOG SISTEMA

- Novi informacioni sistem i organizacija koju on nameće moraju da budu savršeniji od stare jer se koristi savršenija tehnologija što treba da doprinese kvalitetnijoj obradi podataka i informacija.
- Kontrola rezultata funkcionisanja ne može se sprovoditi pomoću mera stare organizacije.

UVOĐENJE, PRAĆENJE I OCENA PROJEKTOVANOG POSLOVNOG INFORMACIONOG SISTEMA

- Ocena funkcionisanja novog informacionog sistema treba da sadrži kritičko praćenje i vrednovanje organizacije i informacionih podсистema i informacionog sistema kao celine.
- Ovo je neophodno jer se u toku postavljanja nove organizacije mogu napraviti razne greške i propusti koji se tek prilikom funkcionisanja informacionog sistema mogu uočiti.

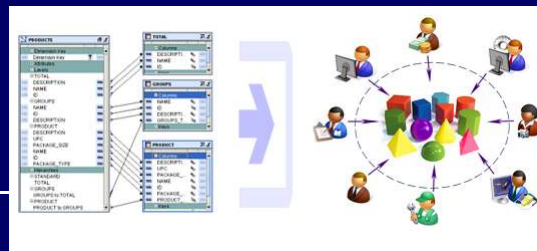
UVOĐENJE, PRAĆENJE I OCENA PROJEKTOVANOG POSLOVNOG INFORMACIONOG SISTEMA

- Od projektovanja do realizacije projekta i stvarnog funkcionisanja informacionog sistema često se mogu promeniti okolnosti pod kojima sistem funkcioniše a da te okolnosti nisu mogle ranije da se predvide.

UVOĐENJE, PRAĆENJE I OCENA PROJEKTOVANOG POSLOVNOG INFORMACIONOG SISTEMA

- ❑ Ocena projekta nužna je i zbog potrebe da se uvek pronalaze bolja rešenja.
- ❑ Nova organizacija koju donosi informacioni sistem treba da poboljša funkcionisanje celokupnog poslovnog sistema.

UVOĐENJE, PRAĆENJE I OCENA PROJEKTOVANOG POSLOVNOG INFORMACIONOG SISTEMA

- Kao posledica delovanja novog informacionog sistema na direktan ili indirektan način sve pojedinačne aktivnosti koje se odvijaju u poslovnom sistemu treba da se kvalitetnije obavljaju.
- Kroz ocenu novouvedenog informacionog sistema ne vrednuje se samo njegova tehnološka funkcionalnost već i ekonomska isplativost.

